

мог не дозволяє їх відчуження або відновлення. Вони закінчуються смертю людини. Звернення стягнення на заставлені майнові права відбувається шляхом відступлення заставодавця заставодержателю вимоги, що впливає із заставленого права.

Відповідно до ст. 23 Закону України "Про заставу" заставодержатель набуває права вимагати в судовому порядку передачі йому заставленого права на момент виникнення права на стягнення застави. Враховуючи положення ст. 20 Закону "Про заставу" та ст. 590 Цивільного кодексу про звернення стягнення на заставу в позасудовому порядку, якщо сторони договору застави погоджуються, що іпотекодавець передає заставодержателю вимогу, що впливає із заставленого права, може виникнути шляхом подання вимоги заставодержателя безпосередньо до заставодавця до суду.

1. Про заставу: закон України від 02.10.1992 № 2654-XII. Відомості Верховної Ради України. 1992. № 47. Ст. 642.

2. Нижний С. В. Застава майнових прав як спосіб забезпечення виконання зобов'язань: автореф. дис. ... канд. юрид. наук: 12.00.03. Київ, 2007. 16 с.

3. Цивільний кодекс України від 16.01.2003 № 435-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 40. Ст. 356.

4. Про оцінку майна, майнових прав та професійну оціночну діяльність в Україні: закон України від 12.07.2001 № 2658-III. Відомості Верховної Ради України. 2001. № 47. Ст. 251.

5. Про іпотеку: закон України від 05.06.2003 № 898-IV. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 38. Ст. 313.

6. Положення про валютний контроль: затв. постановою Правління Національного банку України від 08.02.2000 № 49. Офіційний вісник України. 2000. № 14. Ст. 573.

Лозицький М.П., курсант
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

Науковий керівник:

Шевяков М.О.,
старший викладач кафедри
адміністративного права, процесу
та адміністративної діяльності
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ДЕЛІНКВЕНТНІСТЬ НЕПОВНОЛІТНІХ У ВЧИНЕННІ ДОРОЖНЬО-ТРАНСПОРТНИХ ПРИГОД: ПРИЧИНИ ТА ФАКТОРИ

Останнім часом в усіх країнах світу активно розвивається дорожньо-транспортна інфраструктура, випускаються транспортні засоби новітніх технологій, котрі визначаються підвищеним ступенем комфортності, надійності та

безпеки. Сьогодні автомобілі користуються великим попитом на ринці збуту.

Вказані фактори характеризують підвищений коефіцієнт доступності транспортних засобів для осіб, які не мають належних умінь, навичок та знань щодо використання джерел підвищеної небезпеки, не мають права на керування транспортними засобами, зокрема. Зокрема, мова ведеться про неповнолітніх осіб.

Частішають випадки, коли особи, які не досягли віку адміністративної відповідальності – 16 років, сідають за кермо автомобіля та вчиняють адміністративне правопорушення (далі - АП), зокрема АП, передбачене кваліфікацією адміністративних правопорушень ст. 124 КУпАП «Порушення правил дорожнього руху, що спричинило пошкодження транспортних засобів, вантажу, автомобільних доріг, вулиць, залізничних переїздів, дорожніх споруд чи іншого майна» [1, с. 77-78].

Адміністративне правопорушення, передбачене ст. 124 КУпАП, є проступком із матеріальним складом. Це означає, що обов'язковою ознакою об'єктивної сторони даного правопорушення є порушення особою правил дорожнього руху, які спричинили суспільно шкідливі наслідки, тобто тільки такі порушення правил дорожнього руху, які є причиною настання цих наслідків, і перебувають з ними у причинному зв'язку.

При виявленні причинного зв'язку необхідно врахувати як дії (бездіяльність) особи, яка керує транспортним засобом, так і неналежне поведіння інших учасників дорожнього руху, що може виключити відповідальність водія.

З'ясування детермінаційних особливостей вчинення неповнолітніми ДТП дозволить раціонально вести мову про розроблення заходів прогнозування майбутнього стану вчинення неповнолітніми даного АП та визначити основні засоби та методи боротьби з даним негативним явищем.

Як відомо, кримінологічна наука вивчає закономірності кримінальної протиправності, особу кримінального правопорушника, причини та умови кримінальної протиправності та заходи її запобігання.

Положення цієї галузі юридично-психологічних знань для адміністративних правопорушень, як правило, не застосовується. Але, ми вважаємо за доцільне використати один з основних предметів кримінології за принципом аналогії для описання природи вчинення неповнолітніми ДТП, а саме адміністративного правопорушення за ст. 124 КУпАП.

Тим паче до предмета кримінології входять «фонові явища», якими виступають суспільно шкідливі адміністративні правопорушення, передбачені в нормах КУпАП. Ці «фонові явища», в теоретичних положеннях кримінології, є першоджерелом для формування кримінальної протиправності особи.

Вони є живильним джерелом для кримінальної протиправності, яка є похідною від цих «фонових явищ», які є її фундаментом [2, с. 123-128].

Для неповнолітніх правопорушників характерні морально-психологічні та емоційно-вольові особливості: скептичність і байдужість відносно оточуючих, порожність інтелектуальних інтересів, емоційна вразливість, низький

показник правової свідомості, жорстокість, імпульсивність, недовірливість, схильність перебування в депресійних станах тощо.

Сім'я виступає первинною та фундаментальною клітиною суспільства. Головним чином на рівні сім'ї у свідомості дитини закладається загальний світогляд.

В контексті нашої теми саме батьки свідомо чи несвідомо закладають у своїх дітях нігілістичні або навіть негативістські настрої відносно права в цілому, даючи своїм неповнолітнім дітям ключі від авто, тим самим навчаючи своїх дітей вже на початку їх життя порушувати норми закону.

Школа та найближче побутове оточення є теж важливими, проте другого-рядними соціальними осередками, які впливають на свідомість та поведінку неповнолітніх. Саме у цьому середовищі дитина вперше набуває друзів, суперників і просто знайомих. Тут вона вперше фокусує увагу на поведінці референтних (впливових) груп підлітків, як правило, старшокласників [3].

Дуже часто неповнолітні (особливо хлопці) люблять між собою балакати про автомобілі. Такі балачки у підлітковому середовищі зводяться як правило до подібних фраз: «мені батько дає машину покататися і нічого нам за це», «коли мені треба, я беру ключі від авто та катаюся скільки завгодно; нічого тут поганого немає», «дівчата люблять, коли хлопці на побачення приїжджають на крутих тачках, тому мені батько не відмовляє в автівці» і так далі.

Схожі розмови з елементами хвастоців, безстрашності та, на перший погляд, «крутості» можна назвати кліше сучасної підліткової субкультури - «золотої молоді». Вони справляють відчутний вплив на дітей-однолітків та в половині випадків слугують мотивом – рушійною силою для сідання за кермо автомобіля та необережного вчинення неповнолітніми АП, передбаченого ст. 124 КУпАП.

У таких випадках ні батьки, ні діти не думають про страхітливі наслідки даної девіантної поведінки: пошкодження майна, травми, величезні витрати на покриття наслідків ДТП, власна загибель та загибель інших людей. Підлітки часто хочуть бути схожими на своїх «багатих» та «дорослих» товаришів, батьків, знайомих-автомобілістів.

ЗМІ в нинішню епоху високорозвинутих інформаційних та комп'ютерних технологій, мережі Інтернет зумовлюють безконтрольний потік інформації у віртуальному світі соціальних мереж та форумів. В рамках нашої тематики ЗМІ в достатній кількості містять культ правового нігілізму, який став буденністю в українському суспільстві.

Нагадаємо, що ЗМІ сьогодні займають передове місце у процесі виховання як суспільства у цілому, так і підростаючого покоління зокрема. Підлітки в силу своєї комформності заражається інформаційними хвилями в першу чергу. Молодь та суспільство буде приймати поведінку за норму, яка відображається в ЗМІ.

Треба завжди тверезо дивитися на подібну поведінку неповнолітніх та

розумово зважувати її, оскільки такі «вагомі», сміливі та хвастливі розповіді аж ніяк не завжди мають місце у житті, вони часто є лише творінням підліткової фантазії, жадане бажання [4]. Головним чином, у такий спосіб неповнолітні дуже часто і, як не дивно, швидко «зростають» в очах своїх друзів-однолітків, уміло вигодовуючи власне самоствердження, що є особливо важливим для сучасного підліткового середовища.

Отже, перелічені в даній роботі фактори характеризують підвищену доступність транспортних засобів для неповнолітніх осіб. Щоб мінімізувати такі неконтрольовані процеси, слід поглибитись у детермінаційні коріння делінквентності неповнолітніх. Тільки в такий спосіб можливо виробити ефективні заходи та методи боротьби із протиправною поведінкою неповнолітніх на дорогах нашої країни та, у першу чергу, недопущення останніх до керма автомобіля.

---

1. Кодекс України про адміністративні правопорушення: чинне законодавство із змінами та допов. на 14 травня 2021 року: ОФіц. Текст. Київ: Алерта, 2021. 322 с.

2. Кримінологія: Загальна та Особлива частини: підручник / І. М. Даньшин, В. В. Голіна, М. Ю. Валуйська та ін.; за заг. ред. В. В. Голіни. – 2-ге вид. перероб. і доп. – Х.: Право, 2019. 288 с.

3. Наїзд на пішохода: відповідальність водія та пішохода URL: wiki.legalaid.gov.ua/index.php/Наїзд_на_пішохода:_відповідальність_водія_та_пішохода (дата звернення від 05.12.2020).

4. Суїциди дітей та підлітків: як запобігти трагедії? URL: <https://osvita.in/ua/bezpeka-ditini/suicidi-ditej-ta-pidlitkiv-jak-zapobigti-tragedii> (дата звернення 28.03.2021).

Лукомська А.А., курсантка
Дніпропетровського державного
університету внутрішніх справ

ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ ЛІКАРІВ У КОНТЕКСТІ ПАНДЕМІЇ COVID-19 ПРИ ЗАСТОСУВАННІ ЛІКАРСЬКИХ ЗАСОБІВ ПОЗА ПРИЗНАЧЕННЯМ

Пандемія Covid-19 сьогодні є суттєвим випробуванням для вітчизняної системи охорони здоров'я на предмет того, наскільки готовими є заклади охорони здоров'я прийняти та забезпечити швидко та якісну допомогу тим, хто її потребує. Варто зауважити, що одним із заходів, які здійснювались на нормативно-правовому рівні щодо безпосереднього забезпечення надання медичної допомоги при пандемії Covid-19, стало закріплення практики застосування:

- 1) лікарських засобів поза їх цільовим призначенням;
- 2) незареєстрованих лікарських засобів.